

Til Folketingets social-, indenrigs- og børneudvalg

Den 21. februar 2018

Anmodning om foretræde for Folketingets social-, indenrigs- og børneudvalg

Formandskabet for det kommunale udligningsinitiativ Bedre Balance, Torben Hansen, borgmester i Randers, og Jesper Frost Rasmussen, borgmester i Esbjerg, ønsker at anmode om foretræde for Folketingets social-, indenrigs- og børneudvalg - meget gerne på det førstkommende møde efter offentliggørelsen af Finansieringsudvalgets rapport om det kommunale udligningssystem.

Baggrunden for vores anmodning om foretræde er, at der i forlængelse af Finansieringsudvalgets rapport forventes vedtaget en række ændringer i det kommunale udligningssystem. I Bedre Balance er vi alvorligt bekymrede for, at de kommende ændringer ikke i tilstrækkelig grad vil bidrage til at sikre en bedre balance i kommunernes finansieringsvilkår på tværs af landet. Som det er i dag ligger de 50 fattigste kommuner (efter udligning) alle i provinsen, mens der blandt de 30 rigeste kommuner er hele 28 hovedstads-kommuner. Dét er en markant skævhed, som grundlæggende skyldes, at der i hovedstadsområdet er et højere udligningsniveau end i resten af landet.

Bedre Balance har i den verserende debat om udligning argumenteret for, at der er brug for, at hovedstadsudligningen afskaffes for at muliggøre et højere landsdækkende udligningsniveau. Det er en nødvendighed, hvis ikke Danmark skal knække over i et A-hold og et B-hold. Som det er i dag, har hovedstadskommunerne en samlet skatteprocent, der i gennemsnit er 1,25 %-point lavere end provinskommunerne. Samtidigt har hovedstadskommunerne råd til at afholde serviceudgifter på et betydeligt højere niveau end provinskommunerne:

- Børnepasning: 30% mere pr. barn i hovedstaden end i provinsen
- Folkeskolen: 9% mere pr. barn i hovedstaden end i provinsen
- Ældreområdet: 12% mere pr. ældre i hovedstaden end i provinsen

Ovenstående forskelle skal ses i sammenhæng med, at det samlede udgiftsbehov (som opgjort i det nuværende udligningssystem) gennemsnitligt er højere i provinsen end i hovedstadsområdet, ligesom provinskommunerne er nødt til at bruge en meget større andel af sin økonomi på overførselsindkomster. I seneste regnskabsår (2016) brugte provinskommunerne i gennemsnit 28% mere pr. indbygger på overførselsindkomster end hovedstadskommunerne.

Disse forskelle viser med al tydelighed, at det kommunale udligningssystem i dag ikke lever op til sit formål, som jo er at give kommunerne nogenlunde ensartede muligheder for at løse de kommunale opgaver. Målet med at foretage ændringer i det nuværende system må derfor være at sikre væsentligt mere ensartede vilkår for alle 98 kommuner.

Vi håber, at udvalget vil imødekomme vores ønske om foretræde, så vi får mulighed for at uddybe vores bekymringer og vores bud på en løsning på, hvordan der kan skabes mere ensartede vilkår for økonomien i alle landets kommuner.

Med venlig hilsen

Torben Hansen
Borgmester i Randers Kommune

Jesper Frost Rasmussen
Borgmester i Esbjerg Kommune